

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA  
NA ŚRODOWISKO**  
**ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania  
przestrzennego Gminy Wydminy  
w obrębie geodezyjnym Wężówka**

**Opracowanie:**

mgr inż. Rafał Odachowski

Wrocław 2014

## Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania.....	3
1.2. Metody pracy i wykorzystane materiały.....	3
1.3. Informacje o zawartości, głównych celach projektu MPZP.....	4
2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska oraz tendencje zmian przy braku realizacji MPZP.....	5
2.1 Charakterystyka środowiska przyrodniczego.....	5
2.2 Stan oraz tendencje przeobrażeń środowiska przyrodniczego.....	8
2.3. Funkcjonowanie środowiska.....	11
2.4. Ekofizjograficzne uwarunkowania zagospodarowania obszaru.....	12
2.4. Tendencje przeobrażeń przy braku realizacji MPZP.....	13
3. Analiza ustaleń planu i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi.....	13
4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu MPZP na środowisko.....	15
4.1 Analiza wpływu ustaleń planu na środowisko.....	15
4.3. Analiza wpływu na formy ochrony przyrody.....	19
4.4. Oddziaływanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poza obszarem opracowania.....	20
4.5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko .	20
4.6. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń MPZP na środowisko przyrodnicze.....	20
5. Metody analizy realizacji postanowień projektu planu.....	21
6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.....	22
7. Informacje o celach ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym oraz powiązania z innymi dokumentami.....	22
8. Streszczenie .....	26

# 1. Wprowadzenie

## 1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która jednocześnie ustala zakres merytoryczny opracowania. Integralną częścią prognozy jest załącznik graficzny w skali odpowiadającej skali planu miejscowego.

Prognoza obejmuje obszar objęty projektem MPZP zgodnie z uchwałą nr XXXVII/137/2012 Rady Gminy Wydminy z dnia 20 listopada 2012 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wydminy w obrębie geodezyjnym Wężówka.

Celem sporządzenia prognozy jest ocena skutków (zarówno negatywnych, jak i pozytywnych), jakie mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu oraz realizacji ustaleń projektu planu na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki, z uwzględnieniem wzajemnych powiązań między tymi elementami.

W opracowaniu przedstawiono analizę stanu i funkcjonowania środowiska, jego zasobów i innych uwarunkowań przyrodniczych. Prognoza ocenia rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i inne ustalenia zawarte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi i zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska. Prognoza identyfikuje przewidywane zagrożenia dla środowiska, które mogą powstać na terenach znajdujących się w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń MPZP.

## 1.2. Metody pracy i wykorzystane materiały

W trakcie przygotowania niniejszego opracowania rozpoznano walory i zasoby przyrodnicze, stan zagospodarowania, walory krajobrazowe, stan środowiska i istniejące zagrożenia oraz uciążliwości dla środowiska i zdrowia człowieka. Wykorzystano opracowania poruszające problematykę ochrony środowiska Gminy Wydminy, materiały kartograficzne, a także przeprowadzono wizję terenu.

Zastosowana w prognozie metoda polega na porównaniu aktualnego funkcjonowania środowiska obszaru z funkcjonowaniem przewidywanym jako skutek realizacji ustaleń planu.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia realizacji zapisów zawartych w projekcie planu miejscowego.

Ocenę następstw realizacji ustaleń planu dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego (w tym na zdrowie ludzi) znajdującego się w obrębie granic omawianego obszaru, uwzględniając wzajemne zależności między nimi. Wpływ na środowisko skutków realizacji planu różnicuje się w zależności od:

- bezpośrednio oddziaływania – bezpośrednio, pośrednie, wtórne, skumulowane;
- okresu trwania oddziaływania – długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe;
- częstotliwości oddziaływania – stałe, chwilowe;
- charakteru zmian – pozytywne, negatywne, bez znaczenia;
- zasięgu oddziaływania – miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne;

- trwałości przekształceń – nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji;
- intensywności przekształceń - nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne.

Oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska zgodnie z przyjętymi założeniami przedstawiono również w formie tabelarycznej. Na rysunku prognozy poszczególne tereny pogrupowano według stopnia wpływu na środowisko.

Na potrzeby niniejszego opracowania wykorzystano następujące opracowania:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wydminy, uchwalonym uchwałą nr XXX/179/2009 Rady Gminy Wydminy z dnia 25 listopada 2009 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wydminy w obrębie geodezyjnym Wężówka;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Okrągłe, obręb geodezyjny Okrągłe (Gmina Wydminy), Centrum Usług Projektowych, Giżycko 2007;
- Prognoza oddziaływania na środowisko dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Okrągłe, Gmina Wydminy, mgr inż. K. Olchowski, Centrum Usług Projektowych Wydminy, 2008 r.;
- Prognoza oddziaływania na środowisko dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wydminy w obrębach geodezyjnych: Siedliska (działka nr - 88/1) i Mazuchówka (działki nr – 494/20, 494/21, 494/22)., Wydminy 2011 r.;
- „Program ochrony środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2008 – 2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2015”, Zarząd Powiatu w Giżycku, Giżycko 2008;
- Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2012 roku, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie, Olsztyn 2013;
- Mapa topograficzna i ortofotomapa udostępnione na stronie internetowej <http://maps.geoportal.gov.pl>;
- Mapa geologiczna Polski skala 1:500000, Państwowy Instytut Geologiczny;
- Aktualne akty prawne pochodzące z bazy umieszczonej na stronie internetowej <http://isip.sejm.gov.pl>.

### **1.3. Informacje o zawartości, głównych celach projektu MPZP**

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ma na celu ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawarto w projekcie tekstu uchwały oraz na projekcie rysunku planu.

Głównym celem projektu planu jest zmiana przeznaczenia części terenów rolnych na cele budowlane związane z rozwojem zabudowy rekreacji indywidualnej i pensjonatowej. Wprowadza się również tereny zieleni urządzonej, która będzie towarzyszyła planowanej zabudowie.

W planie miejscowym stwarza się odpowiednie warunki dla rozwoju funkcji rekreacyjnej, odpowiedniego wyposażenia terenu w systemy infrastruktury technicznej oraz rozwój sieci drogowej opartej o istniejącą drogę dojazdową i drogi wewnętrzne. W planie

miejscowym ustala się podstawowe wymogi dotyczące zachowania ładu przestrzennego. Kierunki rozwoju terenu objętego planem zostały wytyczone w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wydminy”.

## **2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska oraz tendencje zmian przy braku realizacji MPZP**

### **2.1 Charakterystyka środowiska przyrodniczego**

#### ***Położenie geograficzne i administracyjne, zagospodarowanie***

Obszar planu położony jest w obrębie sołectwa Wężówka, we wschodniej części Gminy Wydminy. Gmina znajduje się w powiecie giżyckim, w województwie warmińsko-mazurskim. Według podziału Polski na jednostki fizyczno-geograficzne (Kondracki 1998), obszar objęty opracowaniem położony jest w podprovincji Pojezierze Wschodniobałtyckie, makroregionie Pojezierze Mazurskie i mezoregionie Pojezierze Ełckie.

Przedmiotowy obszar położony jest w północnej części wsi. Od północy i wschodu ograniczony jest lasem, od zachodu drogą gruntową i użytkami rolnymi, natomiast od południa linią kolejową nr 38 relacji Olsztyn – Kętrzyn – Giżycko – Ełk – Białystok. Powierzchnia obszaru planu wynosi 12,7 ha. Teren nie jest zabudowany. Tworzą go użytki rolne, które użytkowane są jako pola uprawne, łąki i pastwiska. Obok nich występują niewielkie skupiska leśne. Użytki o niższych klasach bonitacyjnych nie są wykorzystywane rolniczo i odłogowane. Część z tych gleb została zalesiona. W przestrzeni odznaczają się młodniki brzoźowe i świerkowe.

#### ***Rzeźba terenu i charakterystyka geologiczna***

Pojezierze Ełckie, w obrębie którego znajduje się przedmiotowy obszar, stanowi przykład rzeźby młodoglacjalnej ukształtowanej przez zlodowacenie północnopolskie (bałtyckie). Powierzchnia terenu jest lekko pofałdowana. Rzędne terenu zawierają się w przedziale od 133 do 140 m n.p.m. Teren obniża się w kierunku wschodnim. Sztuczne wypiętrzenie w terenie tworzy nasyp linii kolejowej.

Obszar planu leży w środkowej części prekambryjskiej platformy wschodnioeuropejskiej, w obrębie wyniesienia mazursko-suwalskiego. Przypowierzchniową warstwę terenów stanowią utwory czwartorzędowe, a bezpośrednie podłoże dla czwartorzędu stanowią osady kredowe i trzeciorzędowe. Największy wpływ na budowę geologiczną wierzchnich warstw terenów miało zlodowacenie bałtyckie (najmłodsze). Uznaje się, że miąższość utworów czwartorzędowych w rejonie Wydmin zmienia się od ok. 140 m do ok. 160 m. Czwartorzęd w rejonie opracowania rozpoznawany jest przez osady zlodowacenia południowopolskiego, środkowopolskiego, interglacjału emskiego oraz zlodowacenia północnopolskiego, a także przez osady holocenijskie. W profilu pionowym wyróżnia się charakterystyczne dla czwartorzędu naprzemianległe zaleganie utworów lodowcowych, wodno-lodowcowych, eolicznych i zastoiskowych osadów związanych z kolejnymi zlodowaczeniami. Na terenie planu w podłożu rozpoznaje się piaski i żwiry sandrowe nagromadzone w procesie wytapiania się lądolodu, na jego przedpolu. Piaski i żwiry tworzą grunty nośne i nadające się do posadawiania obiektów inżynierskich.

Na badanym obszarze nie stwierdza się terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. Brak jest udokumentowanych złóż surowców mineralnych.

### ***Wody powierzchniowe i podziemne***

Obszar planu pozbawiony jest wód powierzchniowych. Nie znajdują się tu tereny podmokłe, takie jak torfowiska i bagna. Teren odwodniany jest przez przepływający w odległości kilkuset metrów na wschód od granic planu potok Gawlik (prawy dopływ rz. Ełk, która wpływa do Biebrzy).

Teren położony jest poza obszarami dolinnymi i nie jest zagrożony zalaniem wodami powodziowymi. Według danych zawartych we Wstępnej Ocenie Ryzyka Powodziowego opracowanej dla województwa kujawsko-pomorskiego, na terenie MPZP nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi (Mapa obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w woj. warmińsko-mazurskim skala 1:300 000, Mapa obszarów, na których wystąpienie powodzi jest prawdopodobne skala 1:300 000 opracowane na zlecenie Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej).

Obszar gminy Wydminy charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem warunków hydrogeologicznych, co wynika ze złożoności morfogenetycznej terenu i zmienności geologicznej podłoża. Na obszarze gminy zasoby warstw wodonośnych określa się jako dobre. Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne wód podziemnych oraz możliwość jej ujmowania nie stanowią bariery rozwojowej gminy.

Stopień rozpoznania wód podziemnych jest nierównomierny. Brak jest bliższych danych na temat głębokości zalegania pierwszego poziomu wód w obrębie obszaru opracowania. W powiecie giżyckim piętro czwartorzędowe jest bardzo zróżnicowane pod względem miąższości i wodonośności. Występują przynajmniej dwa poziomy wodonośne, pierwszy do głębokości 60 m w spągu, drugi – w spągu utworów czwartorzędowych, których miąższość wynosi od 150 do ponad 200 m. Na terenie gminy Wydminy występujące warstwy wodonośne w przeważającej części pozbawione są naturalnej ochrony. Średnio czas przenikania do warstwy wodonośnej wynosi około 5 lat. Obszar gminy leży poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych.

### ***Klimat lokalny***

Pod względem klimatycznym gmina Wydminy znajduje się w mazurskiej dzielnicy klimatycznej, z silnymi wpływami kontynentalnymi. Jest to najchłodniejsza dzielnica klimatyczna Polski. Klimat warunkowany jest tu w dużej mierze sąsiedztwem Morza Bałtyckiego, a także położeniem Gminy Wydminy w Krainie Wielkich Jezior Mazurskich. Niewielkie deniwelacje terenu w okolicy nie mają kluczowego znaczenia. Średnia temperatura zimy wynosi  $-3^{\circ}\text{C}$ , średnia temperatura lata  $16,6^{\circ}\text{C}$ , a średnia roczna  $6,5^{\circ}\text{C}$ . Natomiast średnie sumy opadów wahają się w granicach od 586 do 650 mm rocznie. Ilość dni z temperaturą poniżej  $0^{\circ}\text{C}$  wynosi tu ok. 140 (średnia dla Polski 110 dni). Charakterystyczną cechą klimatu jest także występowanie przymrozków późną wiosną (początek maja) i wczesną jesienią (koniec września). Najzimniejszym miesiącem jest styczeń, najcieplejszym lipiec. Amplitudy temperatur wahają się od  $20$  do  $22^{\circ}\text{C}$ . Na tym terenie przeważają wiatry zachodnie. Warunki klimatu lokalnego mogą być nieco odmienne od klimatu panującego w regionie, zależnie m.in. od: rzeźby terenu i pokrycia terenu. W rejonie gminy Wydminy nie obserwuje się dużych różnic warunków klimatycznych, ze względu na małe urozmaicenie rzeźby terenu, niezbyt wysoki stopień pokrycia terenami leśnymi i niski stopień urbanizacji.

Na omawianym terytorium przeważają tereny otwarte. W głównej mierze są to obszary użytków rolnych – gruntów ornych, łąk i pastwisk. Klimat miejscowy charakterystyczny jest dla terenów pozadolinnych. Cechuje się występowaniem zwłaszcza w okresach letnich typowego przebiegu wartości temperatur średnich i maksymalnych korzystniejszego w stosunku do terenów dolinnych. Obszar użytków rolnych jest stosunkowo dobrze przewietrzany, panują na nim bardzo dobre warunki nasłonecznienia.

Drugim typem topoklimatu jest topoklimat wilgotny terenów zalesionych. Cechuje się dużym osłabieniem promieniowania słonecznego, zacisznością, wyrównanym profilem termicznym, podwyższoną wilgotnością względną powietrza oraz bakteriostatycznym działaniem olejków eterycznych.

### ***Gleby***

Gleby powiatu giżyckiego, w obrębie którego położona jest Gmina Wydminy, podobnie jak całego województwa, charakteryzują się dużą zmiennością, na którą ma wpływ różnorodność skał macierzystych, urozmaicona rzeźba oraz odmienne warunki klimatyczne i hydrologiczne. Różnorodność ta powoduje, że na obszarze województwa występuje strefowa zmienność pokrywy glebowej w kierunku północ – południe. Powiat giżycki znajduje się w strefie środkowo – wschodniej. Gleby powiatu charakteryzują się znaczną różnorodnością pokrywy glebowej (gleby brunatne, płowe, rdzawe, glejowe). Ważną rolę w tym rejonie spełniają torfowiska. Struktura użytkowania gruntów jest dość korzystna. Cechuje się ona dużym udziałem użytków rolnych oraz obszarów leśnych. Przeciętna jakość gleb jest zbliżona do średniej wojewódzkiej.

Na obszarze objętym granicami opracowania przeważają gleby niskich klas bonitacyjnych, które użytkowane są przeważnie jako pola uprawne (RIVa - RVI). Użytki zielone (ŁIV, ŁV, PsV) zajmują niewielki areał. Część gruntów nie jest użytkowana rolniczo.

### ***Świat przyrody***

W wyniku wielowiekowej gospodarki rolnej, pierwotna szata roślinna uległa antropogenicznym przekształceniom. Większość ekosystemów leśnych związana zwłaszcza z żyzniejszymi siedliskami, zamieniona została w agrocenozy. Krajobraz obszaru planu zdominowany jest przez tereny użytkowane rolniczo. W strukturze użytkowania przestrzeni rolnej przeważają grunty orne. Cechą ekosystemu rolnego jest ujednoczenie struktury gatunkowej roślin oraz występowanie roślin segetalnych (chwastów) konkurujących z roślinami uprawnymi. Za sprawą tego środowisko takie posiada obniżoną odporność na degradację. Teren opracowania cechuje niewielkie zróżnicowanie biologiczne. Część gleb nie jest użytkowana rolniczo. Zaznacza się na nich zjawisko sukcesji, czego przejawem jest pojawiająca się sosna.

Na badanym obszarze znajdują się niewielkie powierzchnie leśne tworzące zadrzewienia w krajobrazie rolnym. Lasy na terenie gminy Wydminy zbudowane są przeważnie z sosny zwyczajnej. Takie drzewostany spotykane są również na terenie planu. Część gleb niskich klas bonitacyjnych została zalesiona. Nasadzenia zbudowane są ze świerku pospolitego i brzozy brodawkowatej. Miejscem rozwoju roślinności spontanicznej jest również korytarz linii kolejowej.

Potencjalnie występujące zwierzęta mogą stanowić gatunki przystosowane do życia na terenach otwartych, takie jak ptaki przylatujące na żer i małe ssaki. Gatunki posiadają stosunkowo dobre warunki do rozprzestrzeniania się, co warunkuje obecność terenów otwartych i brak większych barier terenowych np. w postaci terenów zurbanizowanych.

Zgodnie z dostępnymi materiałami poruszającymi problematykę ochrony przyrody na terenie gminy, w obrębie badanego obszaru nie identyfikuje się cennych przyrodniczo siedlisk, stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

### ***Prawne formy ochrony przyrody***

Część gminy Wydminy znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego. Granica OCHK przebiega skrajem lasu w północnej części

analizowanego terenu. Fragment obszaru chronionego krajobrazu zawiera się w granicach MPZP i obejmuje teren lasu położonego przy skrzyżowaniu dróg gruntowych.

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

W granicach OCHK obowiązują wymogi ochrony określone w uchwale Nr VII/126/11 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 maja 2011 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego. Na Obszarze wprowadza się następujące zakazy:

1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, przy czym zakaz ten nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
4. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
7. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
8. lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Ustala się, że powyższe zakazy nie dotyczą wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa, prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym, a także realizacji inwestycji celu publicznego.

## **2.2 Stan oraz tendencje przeobrażeń środowiska przyrodniczego**

### ***Informacje o problemach środowiska istotnych z punktu widzenia projektu MPZP***

Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, to:



- ochrona zasobów wód podziemnych przez właściwe kształtowanie gospodarki wodno-ściekowej (skanalizowanie terenów przeznaczonych pod zainwestowanie);
- ochrona atmosfery poprzez ograniczenie szkodliwej emisji ze źródeł punktowych (użytkowanie instalacji grzewczych o wysokiej sprawności opartych o paliwa przyjazne środowisku);
- niekontrolowany rozwój zabudowy, czego skutkiem może być pogorszenie walorów krajobrazowych.

### *Powietrze atmosferyczne*

Wyróżnia się trzy główne grupy zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Należą do nich źródła komunalno-bytowe, transport drogowy oraz przemysł.

Źródła komunalno-bytowe, w głównej mierze odpowiedzialne są za podwyższone stężenia zanieczyszczeń, szczególnie pyłu zawieszonego, benzo(a)pirenu i dwutlenku siarki, w sezonie zimowym. Stosowanie w lokalnych kotłowniach i domowych piecach grzewczych niskosprawnych urządzeń i instalacji kotłowych, ich zły stan techniczny i nieprawidłowa eksploatacja oraz spalanie złej jakości paliw (zasiarczonych, zapozielonych i niskokalorycznych węgla, mułów węglowych, a także wszelkich odpadów z gospodarstw domowych), są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Duża ilość źródeł wprowadzających zanieczyszczenia z kominów o niewielkiej wysokości sprawia, że zjawisko to jest bardzo uciążliwe, gdyż zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania, a są to najczęściej obszary o zwartej zabudowie mieszkaniowej.

Transport drogowy wpływa na całoroczny poziom tlenków azotu w powietrzu oraz podwyższony poziom pyłu zawieszonego PM10 i benzenu. Duże zanieczyszczenie powietrza występuje na skrzyżowaniach głównych ulic i dróg, przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu biegnących przez obszary o zwartej zabudowie. Przyczyną nadmiernej emisji zanieczyszczeń ze środków transportu jest przede wszystkim zły stan techniczny pojazdów, ich nieprawidłowa eksploatacja, przestoje w ruchu spowodowane złą organizacją ruchu i zbyt małą przepustowością dróg.

Aktem prawnym regulującym dopuszczalne stężenia substancji w powietrzu jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju. Podział kraju na strefy został wprowadzony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Według tego podziału, wydziela się Strefę warmińsko-mazurską, w obrębie której znajduje się obszar planu. W strefie tej do oceny jakości powietrza przyjmuje się kryterium ochrony zdrowia ludzi oraz ochrony roślin.

Analizy i oceny jakości powietrza dokonuje się na podstawie wyników pomiarów pozyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Na terenie województwa pomiary prowadzone są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie. Badania prowadzone są pod kątem zawartości dwutlenku siarki SO<sub>2</sub>, dwutlenku azotu NO<sub>2</sub>, tlenków azotu NO<sub>x</sub>, tlenku węgla CO, benzenu C<sub>6</sub>H<sub>6</sub>, ozonu O<sub>3</sub>, pyłu zawieszonego PM10, benzo(a)pirenu oraz metali ciężkich: arsenu As, kadmu Cd, niklu Ni i ołowiu.

Wyniki badań stanowią podstawę do opracowania naprawczych programów ochrony powietrza mających na celu obniżenie stężeń szkodliwych substancji do dopuszczalnych poziomów. Program naprawczy zawiera analizę rozkładu i wielkości zanieczyszczeń oraz kierunki i zakres niezbędnych działań, które doprowadzą do przywrócenia obowiązujących norm na wytypowanych obszarach.

Analiza danych za rok 2012 pozwala wnioskować, że jakość powietrza w województwie warmińsko-mazurskim jest na ogół dobra. Zanieczyszczenia gazowe takie jak:

SO<sub>2</sub>, NO<sub>2</sub>, benzen i CO charakteryzują się niskimi wartościami stężeń w stosunku do poziomów dopuszczalnych. Wartości średnioroczne wspomnianych zanieczyszczeń od kilku lat są na podobnym poziomie i obecnie nie można mówić o zagrożeniu wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych dla tych substancji. Niebezpieczeństwo pogorszenia się jakości powietrza dotyczy głównie zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM10 i benzo(a)pirenem. Wyniki uzyskane w latach 2010-2012 potwierdzają zagrożenie dla zdrowia ludzi w szczególności wystąpienia przekroczeń tego drugiego z zanieczyszczeń. Stosunkowo duże stężenie benzo(a)pirenu mogą oznaczać oprócz spalania słabej jakości paliw stałych, wykorzystanie tworzyw sztucznych do ogrzewania gospodarstw domowych.

W roku 2012 przekroczenia dopuszczalnych poziomów szkodliwych substancji w powietrzu w strefie warmińsko-mazurskiej dotyczą pyłu zawieszonego oraz benzo(a)pirenu. Obie substancje zostały ocenione w klasie C. Nie zanotowano przekroczeń badanych substancji (SO<sub>2</sub>, NO<sub>2</sub>, ozon) ze względu na ochronę roślin.

Na obszarze planu nie występują źródła emisji zanieczyszczeń atmosferycznych. Obszar planu położony jest z dala od emitorów, takich jak zakłady przemysłowe, większe skupiska osadnicze oraz drogi o wysokim natężeniu ruchu.

### ***Jakość wód podziemnych***

Badania chemizmu wód podziemnych w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego prowadzone są przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie. Ocena jakości wód wykonywana jest w oparciu o rozporządzenie Ministra środowiska z dnia 23 lipca 2008 roku w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych.

Na terenie powiatu giżyckiego wody podziemne z utworów czwartorzędowych w 71% punktów odpowiadają wysokiej klasie jakości (29% punktów – średnia jakość wody). Wody z utworów kredowych monitorowane w dwóch punktach (Rydzewo i Doba) cechuje niska jakość wody z uwagi na wysoką zawartość wapnia, chlorków, potasu, sodu, boru, amoniaku i azotynów. Wody gruntowe zaliczane są do niskiej jakości (klasa III). Pod kątem warunków dla wód do picia i na potrzeby gospodarcze wody podziemne w szczególności wgłębne – charakteryzują się wysoką zawartością związków żelaza i manganu, ale dają się stosunkowo łatwo uzdatniać. Na terenie gminy Wydminy występują wody wgłębne o wysokim stopniu zagrożenia.

Na terenie gminy nie prowadzi się badań jakości wód gruntowych. Można spodziewać się przenikania do środowiska gruntowo-wodnego substancji chemicznych zawartych w używanych w gospodarce rolnej nawozach organicznych i środkach ochrony roślin. Substancje te mogą również przedostawać się na tereny sąsiednie wraz ze wpływem powierzchniowym z pól uprawnych.

### ***Klimat akustyczny***

Standardy jakości klimatu akustycznego zależą od funkcji i przeznaczenia terenu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Tabela 1).

Tab. 1. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie energetyczne, wyrażone wskaźnikami  $L_{DWN}$  i  $L_N$ , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub linie kolejowe <sup>1)</sup>		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	$L_{DWN}$	$L_N$	$L_{DWN}$	$L_N$
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców <sup>2)</sup>	70	65	55	45

Objaśnienia:

<sup>1)</sup> Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

<sup>2)</sup> Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. mieszkańców, można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Na badanym obszarze nie identyfikuje się terenów chronionych przed hałasem. Klimat akustyczny obszaru planu kształtowany jest przez ruch kolejowy odbywający się linią kolejową Olsztyn – Kętrzyn – Giżycko – Ełk - Białystok, która stanowi element krajowej magistrali łączącej Szczecin i Trójmiasto z Białymstokiem i dalej Litwą, Białorusią, Rosją. Badania hałasu w otoczeniu tej linii nie były prowadzone.

Natężenie ruchu samochodowego na drogach polnych i leśnych przebiegających przy granicy obszaru planu jest niskie i ma nieistotny wpływ na środowisko akustyczne omawianego terenu.

### Jakość gleb

Wartości dopuszczalne stężeń związków w glebie lub ziemi zawarte są w Rozporządzeniu ministra środowiska z dnia 9 września 2002 w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi.

Na terenie powiatu giżyckiego, do którego należy Gmina Wydmyny, prowadzony jest monitoring środowiska glebowego. Wyniki badań wskazują na brak nadmiernej zawartości w glebach metali ciężkich (kadm, miedź, nikiel, cynk, ołów), siarki siarczanowej oraz wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych. Ocenia się, że na ogół zawartość ich jest naturalna.

### 2.3. Funkcjonowanie środowiska

Na terenie planu nie wyszczególnia się obszarów zdegradowanych. Przestrzeń w większości została przekształcona antropogenicznie, jednak nie są to zmiany o charakterze znaczącym, które w sposób jednoznaczny wpływają na obniżenie zdolności regeneracyjnych

środowiska. O zachowaniu potencjału regeneracyjnego świadczy zjawisko sukcesji na terenach nie użytkowanych rolniczo.

Najwyższą odpornością na degradację i zdolnością do regeneracji cechują się tereny leśne, które są najbardziej zróżnicowane gatunkowo. Mniejszą odpornością cechują się tereny antropogenicznie przekształcone reprezentowane przez zbiorowiska upraw polowych. Cechą ekosystemu rolnego jest ujednoczenie struktury gatunkowej roślin oraz występowanie roślin segetalnych (chwastów) konkurujących z roślinami uprawnymi. Agrocenozę cechuje niewielkie zróżnicowanie biologiczne. Za sprawą tego, środowisko takie posiada obniżoną odporność na degradację. Na zdolność do regeneracji środowiska wpływa duży areal powierzchni terenów biologicznie czynnych, które umożliwiają wzrost roślin. Lasy oraz otwarte tereny rolne zapewniają przemieszczanie się gatunków i zasilanie obszaru planu w elementy biotyczne z terenów przyległych.

Niski stopień zurbanizowania pozwala utrzymać komponenty przyrodnicze i krajobrazowe w dobrym stanie. Środowisko rolniczej przestrzeni produkcyjnej cechuje się przeciętnymi walorami zarówno przyrodniczymi, jak i krajobrazowymi. Rangę obszaru podnoszą natomiast tereny leśne, które tworzą wartościowe akcenty krajobrazowe. Tworzą one również miejsca występowania dzikich roślin i zwierząt. Z punktu widzenia funkcjonowania środowiska przyrodniczego pozytywnie należy ocenić zalesianie gleb o najniższej przydatności dla rolnictwa.

Obszar lasu uznany został za wartościowy przyrodniczo i włączony do Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego. Jego ochronę powinny zapewniać przepisy ustawy o ochronie przyrody oraz uchwały sejmiku województwa warmińsko-mazurskiego ustalające sposób zagospodarowania Obszaru.

W chwili obecnej nie obserwuje się istotnych zmian w środowisku. Obserwowane zmiany polegają na porzucaniu gospodarki rolnej. Na wybranych użytkach rolnych wprowadzane są zalesienia, natomiast na gruntach odłogowanych w wyniku sukcesji roślinnej procesy lasotwórcze zachodzą samoistnie.

#### **2.4. Ekofizjograficzne uwarunkowania zagospodarowania obszaru**

Obecne użytkowanie obszaru planu pozwala na zachowanie poprawnego stanu środowiska. Jakość jego poszczególnych komponentów jest dobra. Panują tu sprzyjające warunki dla prowadzenia gospodarki rolnej i leśnej. Jednocześnie istniejące uwarunkowania są korzystne dla wprowadzenia zabudowy. Decydują o tym ukształtowanie terenu (brak większych spadków) oraz podłoże geologiczne zbudowane z czwartorzędowych piasków i żwirów. Panują tu korzystne warunki bioklimatyczne dla zamieszkiwania i wypoczynku. Położenie w atrakcyjnie turystycznie gminie predestynuje obszar do pełnienia funkcji usługowej związanej z turystyką pobytową.

Do zainwestowania w pierwszej kolejności należałoby wskazać grunty najniższych klas bonitacyjnych, które nie są wykorzystywane rolniczo. Niekorzystne będzie sytuowanie zabudowy w bezpośredniej bliskości lasów. Strefa ekotonowa pomiędzy lasem a ekosystemem terenów otwartych cechuje się wyższym poziomem zróżnicowania biologicznego. Oprócz gatunków związanych z sąsiadującymi środowiskami mogą tu występować gatunki żyjące wyłącznie w warunkach panujących w takiej strefie styku, dlatego strefy przejściowe są bogatsze w gatunki niż sąsiadujące z nim środowiska. Proponuje się zatem pozostawienie wzdłuż granicy lasu pasa wolnego od zabudowy.

Czynnikiem ograniczającym rozwój zabudowy jest bliskość linii kolejowej, która powoduje degradację klimatu akustycznego. Funkcje wrażliwe na hałas (np. zabudowę mieszkaniową) należy odsunąć od linii lub odseparować terenami nie chronionymi np. zabudową usługową lub zielenią izolacyjną. W odniesieniu do sytuowania zabudowy w sąsiedztwie linii stosuje się przepisy ustawy o transporcie kolejowym. Zgodnie z art. 53

wspomnianej ustawy, budowle i budynki mogą być usytuowane w odległości nie mniejszej niż 10 m od granicy obszaru kolejowego, z tym że odległość ta od osi skrajnego toru nie może być mniejsza niż 20 m. Dla zabudowy chronionej przed hałasem (budynków mieszkalnych, szpitali, domów opieki społecznej, obiektów rekreacyjno-sportowych, budynków związanych z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży) odległości te powinny być zwiększone w celu zachowania norm dopuszczalnego hałasu w środowisku, określonych w przepisach ustawy Prawo ochrony środowiska.

Przyszła zabudowa powinna być wkomponowana w otoczenie i swoim charakterem nawiązywać do lokalnej architektury. Budynki nie powinny tworzyć dominanty w otoczeniu terenów leśnych. Ich wysokość nie powinna przekraczać koron drzew.

W przyszłym zagospodarowaniu należy unikać wprowadzania funkcji mogących pogorszyć jakość środowiska przyrodniczego, a także środowiska życia mieszkańców gminy. Nie zaleca się wprowadzania działalności i obiektów uciążliwych, w szczególności generujących hałas. W celu ochrony środowiska gruntowo-wodnego należy doprowadzić do kanalizacji obszaru. Korzystna jest budowa kanalizacji przed wprowadzeniem nowej zabudowy.

Ustalenia planu miejscowego powinny gwarantować ochronę zasobów przyrodniczych terenu reprezentowanych przez tereny leśne. Konieczne jest respektowanie zasad i ograniczeń wynikających z utworzenia obszaru chronionego krajobrazu.

#### **2.4. Tendencje przeobrażeń przy braku realizacji MPZP**

Brak realizacji ustaleń MPZP spowoduje utrzymanie istniejącego stanu środowiska. W chwili obecnej nie podlega ono większym przekształceniom. Nie przewiduje się pogłębienia się istniejącej presji, ani pojawienia się czynników mogących pogorszyć jakość środowiska. Możliwe jest dalsze porzucanie gospodarki rolnej, co skutkować będzie rozwojem zieleni spontanicznej, aż do powstania lasów. Sukcesję roślinną należy uznać za zjawisko pozytywne. Jej konsekwencją będzie zwiększenie poziomu zróżnicowania biologicznego. Możliwy jest również dalszy rozwój gospodarki leśnej poprzez zalesianie nieużytków.

### **3. Analiza ustaleń planu i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi**

W niniejszym rozdziale dokonano analizy rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie uchwały pod kątem zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym, zgodności z przepisami ochrony środowiska oraz rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne wpływy na środowisko.

W zakresie ochrony środowiska i działań minimalizujących potencjalny negatywny wpływ przyszłego zagospodarowania terenu planu na środowisko, istotne są ustalenia dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, wyznaczenia dopuszczalnych poziomów dźwięków w środowisku, a także możliwości kształtowania terenów zieleni.

Projekt planu zakłada uwolnienie przestrzeni rolniczej, a następnie przeznaczenie jej na zabudowę rekreacji indywidualnej oraz rozwój sieci infrastruktury technicznej i drogowej. Występujące na terenie planu gleby niskich klas bonitacyjnych uznawane są za mało przydatne dla rolnictwa i ich zabudowa nie będzie stanowić znaczącej straty dla gospodarki rolnej. Zaznacza się również, że część tych gleb jest nieużytkowana, co powoduje zarastanie drzewami i krzewami.

W projekcie planu ustala się przestrzeń przewidzianą na urządzenie powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych. Pozostawienie tej powierzchni jest

istotne ze względu na potrzeby retencji wód opadowych i roztopowych przez podłoże. Ponadto jest to przestrzeń mogąca zostać zagospodarowana zielenią. Na działkach budowlanych ustala się wysoki wskaźnik pokrycia powierzchnią biologicznie czynną, co ocenia się pozytywnie.

Rozpatrując przestrzenny rozkład planowanych terenów zabudowanych można stwierdzić, że istniejące drzewostany leśne nie są zagrożone. W wyniku wprowadzenia planowanego zagospodarowania mogą nastąpić pojedyncze cięcia młodych (w wieku do 10 lat) egzemplarzy samosiejek sosny zwyczajnej.

W projekcie planu stwarza się możliwość wyposażenia terenów w systemy infrastruktury technicznej.

Pobór wody odbywać się będzie za pośrednictwem istniejącej w gminie sieci wodociągowej, a także studni głębinowych.

Wprowadza się obowiązek odprowadzania ścieków komunalnych do sieci kanalizacyjnej, skąd trafiać będą do gminnej oczyszczalni ścieków. Takie ustalenia są korzystne dla zabezpieczenia wód powierzchniowych i podziemnych przed przenikaniem zanieczyszczonych wód. Dopuszcza się gromadzenie ścieków w szambach do czasu wybudowania sieci kanalizacyjnej. W momencie wybudowania sieci kanalizacji, wszystkie obiekty powinny zostać podłączone do systemu kanalizacyjnego.

Wody opadowe i roztopowe powinny trafiać do sieci kanalizacji deszczowej od momentu, w którym zostanie ona wybudowana. Możliwe jest także ich retencjonowanie na terenie działki inwestora. Wody takie mogą być wykorzystane do celów gospodarczych.

Ustalenia planu dopuszczają pozyskiwanie ciepła w oparciu o indywidualne rozwiązania. Zaleca się stosowanie urządzeń grzewczych o dużej sprawności energetycznej i niskoemisyjnych technologiach spalania, a także wykorzystywanie źródeł energii odnawialnej. Wzrost liczby budynków oznaczać będzie zwiększenie emitorów zanieczyszczeń do atmosfery.

Gromadzenie i utylizacja odpadów odbywać się będzie zgodnie z polityką przyjętą przez władze gminy.

W celu ochrony klimatu akustycznego w planie ustala się maksymalne dopuszczalne poziomy dźwięku na terenach planowanej zabudowy jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony przed hałasem. Oprócz tego wprowadza się obowiązek stosowania rozwiązań technicznych mających zapewnić właściwe warunki akustyczne w budynkach (mogą to być np. okna o podwyższonej izolacyjności akustycznej) dla terenów w pasie 70 m od granicy terenu kolejowego. Takie rozwiązanie ma na celu ochronę istniejącego klimatu akustycznego.

Ocenia się, że projekt planu został sporządzony zgodnie z przepisami ochrony środowiska, a także uwarunkowaniami ekofizjograficznymi. Z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych nie ma większych przeszkód dla wprowadzania nowej zabudowy planowanego i zagospodarowania na przedmiotowym terenie. Morfologia terenu oraz podłoże geologiczne nie tworzą przeszkód dla posadawiania budynków. Środowisko cechuje się poprawnym stanem, jest odporne na degradację i zachowuje zdolność do regeneracji. Niekorzystne z punktu widzenia środowiska jest zniszczenie części pokrywy glebowej, możliwość wycinki zadrzewień oraz ograniczenie terenów biologicznie czynnych, które stanowią miejsce wzrostu roślin i bytowania zwierząt. Należy jednak zaznaczyć, że cięcia dotyczyć mogą pojedynczych egzemplarzy drzew, które samoistnie pojawiają się na terenach niezagospodarowanych.

Należy również uznać, że projekt planu miejscowego został zrealizowany z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju. Pojęcie zrównoważonego rozwoju zostało zdefiniowane w ustawie Prawo ochrony środowiska. Jest to taki rozwój społeczno-

gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Idea takiego rozwoju opiera się na sprawiedliwości międzygeneracyjnej. Kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju obecne pokolenia składają obietnicę takiego korzystania z zasobów środowiska, aby w przyszłości mogły one również służyć przyszłym generacjom.

W planie miejscowym zabezpiecza się i pielęgnuje najcenniejsze składniki środowiska, do których należą lasy. Spośród innych elementów środowiska można wyróżnić gleby, jednak zaznacza się, że nie stanowią one istotnej wartości produkcyjnej i predestynowane są one do zabudowy i zalesienia. Zmiana ich przeznaczenia zgodna jest z przepisami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Ochrona lasów polega na zabezpieczeniu ich przed zagospodarowaniem uniemożliwiającym ich wykorzystanie. Jednocześnie ich zabezpieczenie służyć będzie utrzymaniu walorów przyrodniczych i krajobrazowych.

Utrzymanie i wzmocnienie ekosystemu leśnego ma istotne znaczenie dla utrzymania funkcjonowania procesów ekologicznych. Oprócz tego lasy pełnią funkcje gospodarcze, jednak o sposobie ich użytkowania decydują odrębne dokumenty (plan urządzenia lasu).

Zapisy planu gwarantują utrzymanie poszczególnych komponentów środowiska (m.in. wód, powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego, krajobrazu) w poprawnym stanie i przeciwdziałają ich degradacji. Uznaje się, że w planie miejscowym zostały zachowane proporcje między rozwojem społeczno-gospodarczym a możliwością zapewnienia trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych w obrębie Wężówka. Niezwykle istotne jest również zachowanie walorów środowiska w obrębie obszaru chronionego krajobrazu.

W planie miejscowym nie dopuszcza się przedsięwzięć, które mogłyby stanowić źródło oddziaływań na środowisko o charakterze znaczącym. Zachowuje się najcenniejsze zasoby środowiska, a planowana zabudowa będzie miała charakter ekstensywny. Przy spełnieniu określonych w projekcie planu ustaleń, nie będzie ona stanowić zagrożenia dla środowiska obszaru planu i terenów przyległych. Uznaje się, że równowaga przyrodnicza na terenie planu i w jego sąsiedztwie nie zostanie zachwiana. Ekstensywna zabudowa domkami letniskowymi nie będzie negatywnie wpływać na krajobraz.

Projekt planu zgodny jest z polityką przestrzenną nakreśloną w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wydminy”. Rodzaj oraz ilość zagrożeń dla środowiska, mogących wystąpić po uchwaleniu opisywanego dokumentu, jest trudna do oszacowania. Oddziaływanie planowanych inwestycji na środowisko uzależnione będzie od stopnia realizacji postanowień planu oraz charakteru wybranych przeznaczeń na poszczególnych terenach.

## **4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu MPZP na środowisko**

### **4.1 Analiza wpływu ustaleń planu na środowisko**

W niniejszym rozdziale dokonano analizy wpływu realizacji planu miejscowego na zasoby naturalne rozumiane jako poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego i kulturowego. Według definicji zamieszczonej w Encyklopedii PWN (encyklopedia.pwn.pl), zasoby naturalne to „twory organiczne (rośliny, zwierzęta, ekosystemy) i nieorganiczne (atmosfera, wody, minerały), wykorzystywane przez człowieka w procesie produkcji i konsumpcji”.

### ***Oddziaływanie na świat przyrody i bioróżnorodność***

Planowane zmiany użytkowania terenów polegać będą na przekształceniu części przestrzeni rolniczej w zurbanizowaną. W przestrzeni obszaru planu pojawią się zabudowania, a wraz z nimi tereny zieleni urządzonej. Wyposażenie terenów zurbanizowanych w powierzchnie zielone umożliwiają zapisy uchwały o obowiązku pozostawienia minimalnych powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych. Zieleń ta charakteryzować się będzie niewielkimi wartościami przyrodniczymi i będzie pełnić jedynie funkcje ozdobne. Warto zaznaczyć, że na terenach zabudowy rekreacyjnej i pensjonatowej, pod tereny biologicznie czynne przeznacza się duże powierzchnie działek (co najmniej 70%).

Nie jest wykluczone, że część istniejącej zieleni (samosiewów) będzie wykorzystana do kształtowania formacji zieleni urządzonej na terenach zabudowanych. Grunty, na których planowana jest zabudowa mają niską przydatność dla rolnictwa i są miejscem spontanicznego wzrostu roślinności. W składzie gatunkowym drzew rozpoznaje się głównie młode okazy sosny zwyczajnej.

Na terenie planu obok terenów leśnych kreuje się tereny zieleni urządzonej, dzięki czemu zieleń na terenie planu tworzyć będzie spójny system posiadający połączenie z lasem położonym w sąsiedztwie terenu planu. Tereny leśne wzmacniają system przyrodniczy gminy i stanowią miejsce występowania zwierząt. Lasy umożliwiają również migrację gatunkową, a także tworzą miejsca wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców oraz turystów. Zwiększenie powierzchni terenów zieleni lasów ocenia się pozytywnie.

Przestrzeń zurbanizowana nie będzie tworzyć dogodnych warunków dla dziko żyjących gatunków roślin i zwierząt. Wobec pojawienia się w przestrzeni obiektów kubaturowych oraz otaczania poszczególnych terenów ogrodzeniami, możliwość swobodnego przemieszczania się zwierząt (za wyjątkiem gatunków latających) może zostać ograniczona. W porównaniu z dotychczasowym użytkowaniem terenów, oznaczać będzie sytuację niekorzystną. Poziom zróżnicowania biologicznego na terenach przewidzianych do zabudowy może ulec spadkowi.

W projekcie planu miejscowego podjęto próbę utworzenia strefy ekotonowej pomiędzy terenami zabudowanymi a lasem. Na terenach rekreacji indywidualnej, nieprzekraczalna linia zabudowy określająca maksymalny zasięg sytuowania budynków, odsunięta jest od granicy lasu o ok. 25 m. Dla utrzymania prawidłowego funkcjonowania strefy przejściowej konieczne będzie nie sytuowanie ogrodzeń przy granicy lasu.

### ***Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi***

Przekształcenia rzeźby terenu polegać będą na wykopaniu fundamentów pod budynki. Ze względu na niską zabudowę nie przewiduje się tworzenia głębokich wykopów. Pokrywa glebowa w miejscach sytuowania zabudowy oraz wykonania dróg zostanie zdjęta. Zwiększenie areału terenów zabudowanych i utwardzonych w nieznacznym stopniu obniży zdolności retencyjne podłoża. Ze względu na zachowanie zdolności chłonnej terenów, w



planie miejscowym wprowadzono obowiązek zachowania części terenów w postaci powierzchni biologicznie czynnej.

Zainwestowanie zajmie część powierzchni rolnej. Gleby zostaną bezpowrotnie zniszczone. Zaznacza się, że część gleb posiada niską klasę bonitacji co sprawia, że ich uprawa jest mało opłacalna i zaniechana. Takie grunty przeznacza się do zabudowy lub do zalesienia. Większość gleb zostanie zachowana i stanowić będzie podłoże dla wprowadzania zieleni na terenach biologicznie czynnych. Nie będą one natomiast pełnić funkcji rolniczej.

### ***Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne***

Ustalenia planu przewidują wzniesienie budynków, które ogrzewane będą za pomocą indywidualnych systemów grzewczych, co równoznaczne jest z pojawieniem się nowych emitorów zanieczyszczeń atmosferycznych. Ich liczba nie będzie jednak wielka, co nie powinno wpłynąć ujemnie na jakość powietrza atmosferycznego na omawianym obszarze i terenach przyległych.

W trosce o jakość atmosfery, ustalenia planu miejscowego zakładają pozyskiwanie ciepła ze źródeł o niskim stopniu emisji. Przy zastosowaniu zawartych w projekcie uchwały planu zaleceń, uznaje się, że oddziaływanie emitorów zanieczyszczeń nie powinno wpłynąć ujemnie na jakość powietrza atmosferycznego na omawianym obszarze i terenach przyległych.

Oprócz tego źródłem emisji zanieczyszczeń będzie transport samochodowy, którego intensywność zwiększy się po wprowadzeniu zabudowy. Wielkość emisji będzie uzależniona od liczby samochodów, na którą wpływ będzie mieć atrakcyjność terenu planu jako celu podróży.

### ***Oddziaływanie na klimat lokalny***

Przyszłe zagospodarowanie terenu nie powinno wpłynąć modyfikująco na klimat lokalny.

### ***Oddziaływanie na klimat akustyczny***

Klimat akustyczny na omawianym terenie kształtowany będzie przez ruch samochodowy odbywający się istniejącymi drogami, a także linią kolejową.

Przyszłe zagospodarowanie będzie generować większy niż dotychczas ruch samochodowy, jednak jego natężenie nie powinno być wysokie. W planie objęto ochroną klimat akustyczny tereny zabudowane, co jest korzystnym rozwiązaniem.

### ***Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne***

Na obszarze objętym planowanym zainwestowaniem przyjęto korzystne rozwiązania mające na celu ochronę stanu środowiska gruntowo-wodnego. Szczególne znaczenie w tym względzie mają zapisy wprowadzające obowiązek odprowadzania ścieków systemem kanalizacji do oczyszczalni ścieków. Ścieki odprowadzane w ten sposób nie powinny zatem stanowić zagrożenia dla jakości wód podziemnych. Pewne zagrożenie niesie gromadzenie ścieków w szambach, co przy nieprawidłowej eksploatacji tych instalacji lub ich awarii, niesie ryzyko zanieczyszczenia wód podziemnych.

### ***Oddziaływanie na krajobraz, zabytki i dobra materialne***

Realizacja ustaleń planu oznaczać będzie zmiany w krajobrazie. Istniejąca przestrzeń terenów rolnych i niezagospodarowanych ulegnie przekształceniu w krajobraz ekstensywnej zabudowy rekreacyjnej. Tereny te nawiązywać będą do lokalnej zabudowy istniejącej na terenie gminy. W zakresie kształtowania krajobrazu oraz zachowaniu ładu przestrzennego istotne znaczenie mają ustalania planu dotyczące ukształtowania zabudowy, sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni, a także wysokości budynków i obiektów budowlanych. Szczególny nacisk położono na zdefiniowanie detali planowanych obiektów, takich jak kształt dachów, kolorystyka budynków, zastosowanie materiałów do ich wykończenia itp. Zakłada się utworzenie niewysokich, wolnostojących budynków, które nie będą w sposób negatywny odznaczały się w krajobrazie i nie będą dostrzegalne z dalszych odległości. Wysokość budynków nie powinna przekraczać koron drzew rosnącego w sąsiedztwie lasu.

Zmiany w krajobrazie nastąpią również w wyniku zalesienia części gruntów rolnych i utworzeniu terenów zieleni urządzonej. Zmiany te będą miały pozytywne oddziaływanie na krajobraz terenu planu i jego najbliższe otoczenie.

Wobec braku elementów środowiska kulturowego godnych objęcia ochroną prawną, w planie nie wprowadza się ustaleń dotyczących ochrony konserwatorskiej.

### ***Oddziaływanie na ludzi***

Dopuszczone w planie kategorie przeznaczenia i funkcji terenów wykluczają możliwość realizacji inwestycji i obiektów mogących w sposób jednoznacznie negatywny wpłynąć na środowisko życia i zdrowie mieszkańców

Przewiduje się, że warunki zamieszkiwania terenu wsi Wężówka po zrealizowaniu postanowień planu nie ulegną pogorszeniu. Emisje hałasu powodowanego przejazdami samochodów oraz emisje zanieczyszczeń do atmosfery z budynków mieszkalnych będą niewielkie (ze względu na niewielką liczbę nowych obiektów) i nie powinny wpłynąć na jakość zdrowia mieszkańców.

Rozpatrując oddziaływanie na ludzi należy poruszyć aspekt społecznych skutków realizacji planu miejscowego. Poszerzenie oferty inwestycyjnej w gminie przełoży się na wzrost zatrudnienia w sektorze turystycznym (co będzie wynikiem zwiększenia bazy turystycznej) a w konsekwencji czego rozwój gospodarczy obszaru.

### ***Opis oddziaływań o charakterze skumulowanym***

Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują emisję hałasu oraz emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery. Hałas powodowany będzie transportem samochodowym na drogach obsługujących ruch w kierunku obszaru zainwestowania oraz wewnątrz omawianego terytorium. Emisje zanieczyszczeń do atmosfery uwalnianych z grzewczych oraz transportu samochodowego nie powinny spowodować znaczącego zwiększenia stężenia szkodliwych substancji w powietrzu. Niemniej jednak wzrost ilości terenów zabudowanych na terenie gminy, w przyszłości może powodować efekt kumulacji

niekorzystnych presji na środowisko np. nadmierną emisję szkodliwych substancji do atmosfery. Będą to oddziaływania o charakterze stałym.

### **4.3. Analiza wpływu na formy ochrony przyrody**

#### ***Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierza Elckiego***

Uznaje się, że zapisy planu nie łamią zakazów ustalonych na terenie OCHK. Nie zmienia się przeznaczenia lasu (teren oznaczony symbolem 18ZL-ZN) znajdującego się w obrębie chronionego obszaru. Na terenie obszaru planu nie wprowadza się nowych funkcji terenów, które mogłyby stanowić źródło istotnych uciążliwości dla środowiska. Należy uznać, że zachowuje się równowagę pomiędzy terenami zabudowanymi a przestrzenią leśną. Zgodnie z przeprowadzoną w poprzednich rozdziałach analizą uznaje się, że zapisy planu nie będą powodować negatywnych oddziaływań na przyrodę i krajobraz opisywanego terenu i jego najbliższego sąsiedztwa. W projekcie planu miejscowego przyjęto korzystne rozwiązania minimalizujące negatywne oddziaływania planowanych terenów na środowisko. Nie dopuszcza się realizacji funkcji mogących w sposób jednoznacznie negatywny wpłynąć na środowisko. Nie narusza się procesów przyrodniczych w sąsiadującym z terenem planu ekosystemem leśnym, który znajduje się w obrębie obszaru chronionego krajobrazu.

Wprowadzane w planie miejscowym funkcje nie ingerują w tereny przyrodniczo cenne, istotne dla utrzymania różnorodności biologicznej oraz migracji gatunków. Na tych terenach, zgodnie z dostępnymi opracowaniami, nie występują miejsca występowania chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów. Nie identyfikuje się tu także skupisk zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, które mogą kolidować z planowanymi funkcjami terenów. System terenów zielonych wzmacnia się tworząc nowe powierzchnie przeznaczone na zieleń.

Realizacja zabudowy na terenie planu nie spowoduje zasadniczej zmiany rzeźby terenu. Planowana zabudowa nie spowoduje przekształceń rzeźby terenu w skali makro, które naruszyłyby obecne walory krajobrazowe. Zaistniałe zmiany będą miały charakter miejscowy. Planowane obiekty o niewielkiej wysokości nie będą wymagały głębokiego posadawiania fundamentów, a co za tym idzie, daleko idącej ingerencji w podłoże. Wysokość budynków nie będzie przekraczać koron rosnących w lesie drzew. Obiekty te nie będą tworzyć negatywnej dominancy w przestrzeni wsi.

#### ***Pozostałe formy ochrony przyrody***

Najbliżej usytuowane względem obszaru planu (do 10 km) tereny podlegające ochronie to (wg [geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/](http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/)):

- Obszar Chronionego Krajobrazu Gawlik – 2,46 km na północ;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Orzyskich – 2,75 km na południowy-zachód;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Krainy Wielkich Jezior Mazurskich – 3,95 km na zachód;

W otoczeniu obszaru planu nie występują obszary Natura 2000. Najbliższe z nich to specjalny obszar ochrony siedlisk Ostoja Borecka PLH280016 (11,09 km na północ) i obszar specjalnej ochrony ptaków Puszcza Borecka PLB280006 (11,64 km na północ).

Ze względu na znaczne oddalenie terenu planu i miejscowy charakter oddziaływania jego ustaleń, stwierdza się, że realizacja postanowień planu miejscowego nie będzie wywierać wpływu na przyrodę wymienionych obszarów chronionych.

#### 4.4. Oddziaływanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poza obszarem opracowania

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego będzie w pewnym stopniu oddziaływał na środowisko poza ustalonymi granicami. Wprowadzenie nowych elementów zainwestowania związanych z funkcjonowaniem obszarów mieszkaniowych wiąże się z koniecznością dostarczenia energii elektrycznej, a tym samym wzrostem jej zużycia. Powstałe odpady będą stanowić obciążenie dla środowiska w miejscu ich utylizacji. Sposób zbierania odpadów realizowany będzie zgodnie z polityką przyjętą przez władze gminy. Zaistniałe emisje przyczynią się do ogólnego stanu środowiska w gminie. Uciążliwości związane z ruchem samochodowym będą odczuwalne na całej długości tras dojazdowych do obiektów umiejscowionych na obszarze planu.

#### 4.5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art.51 ust.2, pkt 1d) ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć, ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru planu nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

#### 4.6. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń MPZP na środowisko przyrodnicze

W celu otrzymania metodologicznej przejrzystości prognozy skutków ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze i ułatwieniu jej odbioru, w prognozie dokonuje się klasyfikacji terenów pod kątem potencjalnych zmian stanu środowiska mogących wystąpić w wyniku realizacji planu. Zróżnicowanie podziału terenów przedstawiono na rysunku prognozy oraz w formie tabelarycznej (Tabele 2 i 3).

Tab. 2. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska - tereny zieleni urządzonej i lasy.

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredni ości	okresu trwania	częstotliwości ości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe, lokalne	odwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	duże
powietrze	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i	odwracalne	duże

<b>atmosferyczne</b>					lokalne		
<b>klimat lokalny</b>	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	duże
<b>klimat akustyczny</b>	bez znaczenia	bez znaczenia	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	zauważalne
<b>wody</b>	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	zauważalne
<b>krajobraz i zabytki</b>	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
<b>ludzi</b>	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	zauważalne

Tab. 3. Zróznicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – tereny zabudowane, tereny dróg.

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
<b>świat przyrody i bioróżnorodność</b>	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe i lokalne	nieodwracalne	zauważalne
<b>gleby i powierzchnię terenu</b>	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
<b>powietrze atmosferyczne</b>	bezpośrednie i wtórne	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe i chwilowe	negatywne	miejscowe i lokalne	możliwe do rewaloryzacji	zauważalne
<b>klimat lokalny</b>	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczne
<b>klimat akustyczny</b>	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe, lokalne	odwracalne	zauważalne
<b>wody</b>	pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczne
<b>krajobraz i zabytki</b>	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne i negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
<b>ludzi</b>	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne

## 5. Metody analizy realizacji postanowień projektu planu

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków. Skutki realizacji planu podlegają badaniom w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring poszczególnych komponentów środowiska prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie, Państwowy Instytut Geologiczny, starosta powiatu giżyckiego, zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne.

Zgodnie z art. 55 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko organ opracowujący dokument prowadzi monitoring skutków realizacji postanowień planu w zakresie oddziaływania na środowisko. Monitoring ten powinien być prowadzony w oparciu o wyniki badań przeprowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a także innych badań wykonywanych w zależności od zapotrzebowania np. w przypadku pojawienia się skarg mieszkańców na uciążliwości prowadzonej działalności w oparciu o uchwalony plan. Analiza i ocena komponentów środowiska powinna uwzględniać powinna odnosić się do obszaru objętego projektem planu.

Częstotliwość przeprowadzania analiz powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej, zawartych w planach, programach i studiach oraz w aktach prawa miejscowego. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wyniki omawianych analiz powinny być przekazywane co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady. Proponuje się zatem, aby analizy dotyczące ochrony środowiska były przeprowadzane również z taką częstotliwością.

## **6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko**

Zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko zawiera rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

Uznaje się, że przyjęte w planie miejscowym rozwiązania nie będą powodować negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko oraz jakość życia i zdrowie mieszkańców Gminy Wydmyny. Nie przedstawia się zatem dodatkowych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko. Opis rozwiązań mających na celu ograniczanie negatywnych skutków realizacji planu przedstawiono w rozdziale 3.

Na etapie sporządzania projektu planu miejscowego rozważane były różne warianty rozwiązań, które dotyczyły m. in. problematyki komunikacji, sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni, ustalenia proporcji pomiędzy powierzchnią zabudowaną a powierzchnią biologicznie czynną, a także rozwiązań z zakresu systemów infrastruktury technicznej. Wszystkie rozważane koncepcje projektowe były analizowane pod kątem potencjalnego oddziaływania na środowisko. Poszczególne rozwiązania nie różniły się od siebie w zasadniczy sposób pod względem wpływu na środowisko. Ustalenia analizowanego planu miejscowego są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego i społecznego gminy. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z ustawodawstwem odrębnym, dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie gminy i wykorzystują instrumenty planistyczne służące zrównoważonemu rozwojowi terenów podmiejskich.

Ustalenia planu nie ingerują w tereny o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych (w tym obszar chronionego krajobrazu) i zawierają rozwiązania korzystne dla środowiska, dlatego prognoza nie prezentuje rozwiązań alternatywnych do proponowanych w planie uznając, że zaproponowane ustalenia są najkorzystniejsze dla środowiska w kontekście istniejących uwarunkowań i kierunków rozwoju gminy.

## **7. Informacje o celach ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym oraz powiązania z innymi dokumentami**

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawnym, który stanowić może narzędzie do realizacji celów ochrony środowiska zawartych w odrębnych dokumentach.

*Dokumentu na szczeblu międzynarodowym*

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, przyjęte przez stronę polską, m.in.:

- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),
- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz Protokołem.,
- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno – błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982 r.) i Regina (1987 r.),
- Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r.,

Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.).

Dyrektywy Unii Europejskiej:

1. 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
2. Dyrektywy Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
3. Dyrektywy 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
4. Dyrektywy Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
5. Dyrektywy 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000,

Umowy międzynarodowe:

- porozumienia między Min. OŚZNiL RP a Państwowym Komitetem Republiki Białoruś ds. Ekologii o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska z 1992 r.,
- porozumienia między Min. OŚZNiL a Min. Leśnictwa Republiki Białoruś z 1995 r. dot. m.in. rozwoju ochrony cennych ekosystemów, gospodarki wodnej WZŚ i kłęk żywiolowych,
- porozumienia między Min. OŚZNiL RP a Departamentem OŚ Republiki Litewskiej z 24.01.1992 r. o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków NATURA 2000 (Dz. U. Nr 229, poz.2313 z 21.X.2004 r.).

Biorąc pod uwagę specyfikę planu miejscowego najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko przyrodnicze obszaru planu i terenów do niego przyległych. Respektuje się zasady zagospodarowania w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego. Na terenie planu, w sąsiedztwie istniejących lasów, wzmacnia się system terenów zielonych tworząc nowe tereny zieleni urządzonej.

Wszelkie akty prawne oraz pośrednio dokumenty związane z polityką przestrzenną i polityką ekologiczną państwa są zgodne z przepisami prawa międzynarodowego oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. W szczególności dostosowywane są również

do prawa Unii Europejskiej i polityk przyjętych przez kraje wspólnoty. Poszczególne dyrektywy unijne (np. Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Wodna) transponowane są do prawodawstwa polskiego i mają odzwierciedlenie w wiążących aktach prawnych.

### ***Dokumentu na szczeblu krajowym***

Do dokumentów o randze krajowej należą:

- II Polityka ekologiczna państwa, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025.
- Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 przedstawia cele w zakresie rozwiązań systemowych, wśród których wyróżnia włączenie aspektów ekologicznych do polityk sektorowych, a przede wszystkim do energetyki, przemysłu, transportu, gospodarki komunalnej i budownictwa, rolnictwa, leśnictwa i turystyki, aktywizację rynku na rzecz ochrony środowiska, zarządzanie środowiskiem, udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowisk, rozwój badań i postęp techniczny oraz ponoszenie odpowiedzialności za szkody w środowisku. Dokument ten dostrzega ważną rolę w ekologizacji planowania przestrzennego i użytkowania terenu oraz w edukacji ekologicznej i dostępie do informacji.
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości, który jest instrumentem polityki leśnej w zakresie kształtowania przestrzeni przyrodniczej kraju, zawiera ogólne wytyczne sporządzania regionalnych planów przestrzennego zagospodarowania w dziedzinie zwiększania lesistości.
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Biorąc pod uwagę specyfikę planu miejscowego najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko przyrodnicze obszaru planu i terenów do niego przyległych. Respektuje się zasady zagospodarowania w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego. Na terenie planu, w sąsiedztwie istniejących lasów, wzmacnia się system terenów zielonych tworząc nowe tereny zieleni urządzonej.



Szczególnie ważnym dla ochrony środowiska w Polsce dokumentem jest „Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”, gdzie wyróżnia się aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym jako jedno z działań systemowych. W dokumencie tym wskazuje się m.in. na uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska i gospodarki wodnej. W planie miejscowym uwzględnia się te wymagania, co zostało opisane powyżej, a także w poprzednich rozdziałach prognozy.

### ***Dokumentu na szczeblu regionalnym i lokalnym***

Ustanowione na poziomach międzynarodowym i krajowym cele polityki ekologicznej znalazły swoje odzwierciedlenie w opracowanych na poziomie regionalnym i lokalnym. Najważniejszym dokumentem odnoszącym się do problematyki ochrony środowiska na szczeblu wojewódzkim jest „Program ochrony środowiska województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015-2018”. Jako główny cel programu uznano ochronę zasobów naturalnych, poprawę jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Generalne cele strategiczne Programu w zakresie ochrony środowiska mające odniesienie do opisywanego planu miejscowego to:

- ochrona przyrody i krajobrazu – plan respektuje zasady ochrony na obszarze chronionego krajobrazu;
- ochrona różnorodności biologicznej – zachowuje się najcenniejsze elementy środowiska przyrodniczego jakimi są lasy, wzmacnia się system terenów zielonych poprzez wprowadzanie nowych terenów zieleni,
- poprawa jakości powietrza, w tym redukcja emisji SO<sub>2</sub>, NO<sub>x</sub> i pyłu drobnego z procesów wytwarzania energii – przyjęto korzystne zasady z zakresu sposobu pozyskiwania energii do ogrzewania budynków – wskazane są źródła niskoemisyjne i przyjazne środowisku;
- uwzględnianie w planowaniu przestrzennym ochrony przed hałasem, stosownie do wymogów ustawy Prawo ochrony środowiska, między innymi poprzez właściwe kształtowanie przestrzeni urbanistycznej – w planie ustalono ochronę terenów wrażliwych na hałas, wprowadzono również dodatkowe zabezpieczenia dla budynków znajdujących się w sąsiedztwie linii kolejowej;
- ochrona zasobów wód podziemnych - w planie określono korzystne zapisy z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, które mają na celu zapewnić utrzymanie właściwego stanu wód podziemnych.

W Programie zwraca się uwagę na uwzględnianie aspektów ekologicznych w planowaniu przestrzennym. Zgodnie z tym założeniem, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uwzględniono wymagania ochrony środowiska, gospodarki wodnej, w tym wynikających z opracowań ekofizjograficznych, prognoz oddziaływania na środowisko. Ponadto w planie miejscowym uwzględniono wyniki monitoringu środowiska, w szczególności w zakresie walorów przyrodniczych, jakości powietrza i wód oraz zagrożenia hałasem.

Najważniejszym dokumentem definiującym zasady ochrony środowiska na szczeblu powiatowym jest „Program ochrony środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2008 – 2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2015”, Zarząd Powiatu w Giżycku, Giżycko 2008. Zakres celów programu ochrony środowiska pokrywa się z celami ustanowionymi na szczeblu wojewódzkim. Opis powiązań analizowanego planu miejscowego zawarto w poprzednich akapitach.

## 8. Streszczenie

Niniejsze opracowanie analizuje i ocenia potencjalny wpływ realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wydminy w obrębie geodezyjnym Wężówka (powiat giżycki, województwo warmińsko-mazurskie). Przestrzeń terenu użytki rolne, które użytkowane są jako pola uprawne, łąki i pastwiska, obok których występują niewielkie skupiska leśne. Niewielki fragment obszaru planu znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego, który obejmuje las rozpościerający się na północ i zachód od terenu planu.

Głównym celem projektu planu jest zmiana przeznaczenia części terenów rolnych na cele budowlane związane z rozwojem zabudowy rekreacji indywidualnej i pensjonatowej, z poszanowaniem terenów leśnych oraz wprowadzeniem terenów zieleni urządzonej.

Projekt planu sporządzony jest zgodnie z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi. W projekcie planu przyjęto korzystne rozwiązania z zakresu ochrony środowiska gruntowo-wodnego, powietrza atmosferycznego oraz ochrony klimatu akustycznego planowanych terenów. Pozytywnie ocenia się zachowanie lasów i kształtowanie zieleni w obrębie terenów zabudowanych. Planowana zabudowa będzie harmonijnie wkomponowana w otoczenie i nie będzie powodować negatywnych oddziaływań na krajobraz. Nie przewiduje się negatywnego wpływu na Obszar Chronionego Krajobrazu.

Uznaje się, że przyjęte w planie rozwiązania skutecznie będą ograniczać niekorzystny wpływ nowych inwestycji na środowisko. Plan miejscowy został sporządzony zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska. Jego realizacja podyktowana jest potrzebą zwiększenia oferty zabudowy rekreacyjnej w Gminie Wydminy.